అనాథ

1989

"అటెండెన్స్ ప్లీజ్ !"

అంతవరకూ రణగొణ ధ్వనుల్తో అల్లకల్లోలంగా వున్న క్లాస్‌రూం చీమ చిటుక్కు మన్నా విన్పించేంత నిశ్శబ్దంగా మారిపోయింది.

"అమ్మా - మీ క్లాసులో బీసీ, ఎస్టీ, ఎస్సీ విద్యార్థులు ఎంతమంది వున్నారో ఈ లిస్ట్‌మీద రాసి పంపమన్నారు ప్రిన్సిపాల్‌గారు !" అటెండర్ లిస్ట్ అందించాడు.

క్లాసులో రణగొణ మొదలైంది.

'సైలెన్స్ ప్లీజ్ ! సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ వాళ్ళు ఏవో స్కాలర్‌షిప్స్ ఇస్తార్ట! వాళ్ళకి మీ వివరాలు కావాలి ! మీ క్లాస్‌కి నేను కొత్త కాబట్టి, చెప్పండమ్మా మీలో ఎంత మంది ఎస్సీలో - మీవి ఏయే కులాలో ?" అడిగింది అరుణ.

క్లాసులో కొంతమంది లేచారు ! అరుణ పేర్లు రాసుకుంది ! ఎస్టీ, ఎస్సీ, బీసీ-

ఎవరి లిస్ట్ వారికి సెపరేట్‌గా తయారుచేసి- బాల్‌పెన్ నొక్కి బ్యాగులో పడేసింది!

"మేడమ్ ! కిరణ్ బీసీ ! కాని ఆవిషయం చెప్పడం లేదు !" విమల చెప్పింది.

"ఏమ్మా కిరణ్ ! విమల చెప్తోంది... నిజమేనా ?" అడగడానికి ఇబ్బందిగా ఫీలవుతూనే అడిగింది అరుణ.

"నిజమే మేడమ్ ! కానీ కులాలపేర నాకు స్కాలర్ షిప్స్ రావడం యిష్టం లేదు! నాకది ఇష్టంలేదు ! అందుకే నేచెప్పలేదు !" మనసు విప్పింది కిరణ్.

సంభ్రమంగా చూశారు ఓసీ విద్యార్థినులు.

"అబ్బో.... వచ్చిందమ్మా.... దివి నుండి భువికి... పెద్ద ఆదర్శవాది !" కిసుక్కుమన్నారు కొంతమంది బీసీ విద్యార్థినులు !

అరుణ ఒక నిముషం మౌనంగా ఉండి పోయింది. !

"చూడు కిరణ్ ! నీ కులం రాసుకుంటే నీకెంతో భవిష్యత్తుంది ! నీకు దొరికిన బంగారు అవకాశాన్ని చేజేతులా జారవిడుచుకుంటున్నావేమో - ఆ తర్వాత బాధపడాల్సి వస్తుంది. బాగా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి రా !" హిమ హితబోధ చేసింది !

కిరణ్ నవ్వి వూర్కుంది !

అరుణ పాఠం చెప్పడానికి లేచి నించుంది.

"మేడమ్ ! నాదో డౌట్," కిరణ్ అడిగింది.

"చెప్పమ్మా!"

"మన దేశంలో కుల మత భాషా భేదాలుండకూడదనీ.... అన్ని కులాలూ, మతాలూ సమానమని- పాఠాలు చెప్పే మీలాంటి లెక్చరర్స్.... పని గట్టుకుని... మా కులాల్ని గుర్తు చేస్తారెందుకూ ?" కిరణ్ ప్రశ్నకి అరుణ కాసేపు తడబడింది.

"మనుషులంతా ఒకటేనని పాఠాలు చెప్తూవుంటారు ! జాతీయ భావం పెంపొందించుకోవాలనీ... టీవీల్లో, రేడియోల్లో, పాఠాల్లో, పత్రికల్లో ఎలుగెత్తి చెప్తూ వుంటారు! మరి మీరిలా... మా కులాల్ని అడిగి గుర్తు తెస్తూన్నంత కాలం... మా కులాల్నీ, మతాల్నీ మరిచి.... మేమంతా ఒక్కటే అన్నభావం... మాలో ఎలా కల్గుతుంది మేడమ్ ?"

"నువ్వన్నదీ నిజమే కిరణ్ ! కాని కులాల పేర రిజర్వేషన్లు కల్పించారు కాబట్టి... ఎవరి కులం ఏమిటో మేము విధిగా - మాకిష్టం ఉన్నా లేకున్నా... అడిగి రాసుకోవాల్సి వస్తోంది ! విధి నిర్వహణలో మాకది తప్పట్లేదు !" చెప్పింది అరుణ.

"కానీ... ఇంత మందిలో మమ్మల్ని మా కులాలు అడిగితే - అదేం సభ్యతగా లేదు!" గయ్‌న లేచింది గంగా భవాని.

"కులాల పేర రిజర్వేషన్లు పొందితే తప్పులేదు గానీ - కులం చెప్పమంటే తప్పొచ్చిందా ?" విస్మయంగా అడిగింది వినీల.

"అయినా మాలో మాకే కుల సంఘర్షణలను రేకెత్తించే ఈ రిజర్వేషన్లు ఎందుకు? ఇలా ఇంకెన్నాళ్ళు మమ్మల్ని విభజింపజూస్తారు మేడమ్ ?" ఓ ఓసీ అమ్మాయి లేచి అడిగింది.

"చూడమ్మా.... స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన కొత్త లో వెనుకబడ్డ కులాల వాళ్లలో చాలా మంది... సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా ఎంతో వెనుకబడి వుండేవాళ్ళు ! అందుకోసం... రాజ్యాంగంలో వాళ్ళని అగ్రకులాల స్థాయికి తీసుకురావాలన్న సదుద్దేశంతో - కొన్ని సంవత్సరాలపాటు - రిజర్వేషన్లు కల్పించడం జరిగింది! అయితే - రాజకీయ నాయకులు - వాళ్ళ ఓట్లకోసం, తమ లబ్దికోసం ఆ గడువుని ఎప్పటికప్పుడూ పెంచుతూ వచ్చారు!"

"సాంఘికంగా వెనుకబడి వుండటం అంటే ఏమిటి మేడమ్ ?"

"అగ్రకులాల వాళ్ళు - ఇతర కులాల వాళ్ళని తమతో సమానంగా అంగీకరించక పోవడం - వాళ్ళని అంటరానివాళ్లుగా పరిగణించడం !"

"అది స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన కొత్తలో వుండేదేమో నాకు తెలీదుగానీ - ఇప్పుడు నేను ఎక్కడ ఏ మీటింగ్‌కి, ఏ పెళ్లికి వెళ్లినా... అగ్రకులాల వాళ్లంతా నన్ను వాళ్ళతో సమానంగా ట్రీట్ చేస్తున్నారు ! నన్నెక్కడా వెలివేయలేదు ! అలాంటప్పుడు... మేమింకా... సాంఘికంగా వెనుకబడి వున్నామని చెప్పుకోవడం ఆత్మవంచన కాదా- మేడమ్ ?" అడిగింది కిరణ్.

"వెనుకబడ్డ కులాల వాళ్ల రిజర్వేషన్లకి కారణం.... వాళ్ళు సాంఘికంగా వెనుక బడి వుండటం ఒక్కటే కాదు కిరణ్ ! ఆర్థికంగా వెనుకబడి వుండటం కూడా మరో కారణం !" చెప్పింది అరుణ.

"మేడమ్.... మా క్లాసులో వుండే రమా వాళ్ళకి చిల్లిగవ్వ ఆస్తి కూడా లేదు ! మరి... ఆమె అగ్రకులానికి చెందింది ! మా క్లాసులోనే వున్న సుజాత వాళ్ళనాన్న గారికి మూడు ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయి ! ఆమె వెనుకబడ్డ కులానికి చెందింది ! అలాంటప్పుడు ఆర్థికంగా వెనుకబడి వుండటానికి కులం ఎలా ప్రాతిపదిక అవుతుంది ? అన్ని కులాల్లోనూ ఆర్థికంగా వెనుకబడ్డవాళ్ళు వున్నారుగా !"

కిరణ్ ప్రశ్నకి - తన వద్దలేని సమాధానాన్ని ఎలా చెప్పాలో అర్థం కాలేదు అరుణకి.

"మేడమ్ ! పావుగంట నుంచీ కిరణ్ ఉపన్యాసం వింటున్నాం ! మాకిక వినే ఓపికలేదు గానీ - మేము చెప్పేదికూడా విన్పించుకోండి ! తరతరాలుగా ఓసీవాళ్లు బీసీ వాళ్లని అణగదొక్కుతూ వచ్చారు ! వీళ్ల శ్రమదోపిడీ చేసి - వాళ్లు మేడలూ, మిద్దెలూ కట్టారు ! అన్నాళ్లూ వీళ్లు కిమ్మనకుండా వుండలేదా? - ఇప్పుడు రిజర్వేషన్లుంటే - వీళ్లకి ఏడ్పుదేనికి ?" ఉక్రోషంగా అడిగింది ఉష.

"అదికాదు మేడమ్ ! ఎప్పుడో మాతాత ముత్తాతలు వీళ్లని అణగదొక్కారని మా తరానికీ శిక్ష విధిస్తారా ? బీసీలు స్థాపించిన ఫ్యాక్టరీల్లో ఎంతమంది ఓసీలు

కార్మికులుగా పనిచేయడం లేదు ? ఓ వైపు సాంఘిక, రాజకీయ సమానత్వమని ఘోషిస్తూ - మరోవైపు మాపట్ల ఈ వివక్షత ఏమిటీ?" మండిపడింది మంజుల.

"మేడమ్ ! - ఇదిగో - ఈపేపర్ చూడండి! జనాభాని బట్టి బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ వాళ్లకి రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తార్ట ! ఇలా జనాభాని బట్టి రిజర్వేషన్లు పెంచుతూ పోతే - ఆ రిజర్వేషన్ల వల్ల లాభం వున్న కులాల వాళ్లంతా తమ తమ జనాభాని పెంచు కోవడానికే ప్రయత్నిస్తారు కదా ! వాళ్లతో పోటీగా - ఓసీలు కూడా తమ జనాభాని పెంచుకుంటూ పోతే - ఇప్పటికే ఈసురోమంటోన్న ఈ దేశం ఏమైపోతుంది ?' అడిగింది గిరిజ.

"అసలు నన్నడిగితే కులాంతర వివాహాలు ప్రోత్సహించడమే దీనికి పరిష్కార మంటాను !" తాపీగా సమాధానం చెప్పింది తార.

"ఏం కులాంతర వివాహాలో ఏమో - మా అన్నయ్య బీసీ - మా వదిన ఓసీ - వాళ్ళిద్దర్దీ లవ్ మ్యారేజీ ! మా వదినకి ఈ మధ్యే వుద్యోగం దొరికింది ! మా అన్నయ్య ఇప్పుడేమంటున్నాడో తెలుసా ? 'నీకులం నీకు తిండి పెట్టదని తెలిసి-నువ్వు నన్ను కట్టుకున్నావ్ ! నా కులం వల్లే నీకా వుద్యోగం దొరికింది ! ఏదో... నీకూ - నీ పిల్లలకీ ఇంత తిండి దొరుకుతోంది ! సంతోషించు!' అంటూ వెక్కిరిస్తు న్నాడు" చెప్పింది వసుధ.

"ఇన్నాళ్లూ.... ఓసీల పెత్తనం ! - ఇప్పుడు బీసీల పెత్తనం ! వారెవా.... ఎవరిదో ఒకరి పెత్తనం లేకపోతే మనకి సమస్యలు ఎక్కడ్నుంచి పుట్టుకొస్తాయ్ !" నవ్వింది సునంద.

"మేడమ్... మొన్నేం జరిగిందో చెప్పమంటారా ? మా పక్కింటి రామారావుకి ఇద్దరు ఆడపిల్లల తర్వాత - కొడుకు పుట్టాడు! కొడుకు పుట్టాడు కదా - సంతోషంగా వున్నాడేమో అని మా అన్నయ్య కంగ్రాట్స్ చెప్పడానికి వెళ్తే - ఆయన పుట్టెడు దిగుల్తో కూర్చున్నాట్ట ! ఏమైందని అడిగితే - ' ఏం చెప్పన్రా ? నా ఇద్దరు ఆడపిల్లల్ని వాళ్ళ కులం మారితేనన్నా రిజర్వేషన్లతో వుద్యోగాలు దొరకుతాయని - బీసీల కిచ్చి పెళ్ళి చేద్దామనుకున్నాను ! కాని ఈ మగపిల్లవాడు నా గుండెల మీద కుంపటై పోయాడు! నేనే అత్తెసరు మార్కులవాణ్ణి ! నీకు తెలుసుకదా ! నా తెలివితేటలే అంతంత మాత్రం.... ఇక నా రక్తం పంచుకుపుట్టిన నా సుపుత్రుడికి అంతకన్నా మంచి తెలివి తేటలు ఎలా ఆశించమంటావ్ ? వీడు పెరిగి పెద్దవాడయితే - వీడికి వుద్యోగం సంపాదించడానికి - అటు తెలివీ - ఇటు డబ్బూ, మరో వైపు కులం... ఏదీ లేని దురదృష్టవంతుణ్ణి ! అందుకని డబ్బులేని ఓసీల్లో - తెలివిలేని మగ పిల్లవాడుగా పుట్టడం కన్నా అడవిలో మానై పుట్టడం మేలు!' అని అన్నాడట" చెప్పింది విజయ.

"అబ్బ ! ఇన్నాళ్ళకయినా... 'మగ పిల్లల కన్నా - ఆడపిల్లలే నయం' అనుకున్న మగ మహారాజుల కథ విన్నందుకు ఆనందంగా వుంది !" అంది సునంద.

క్లాసు గొల్లుమంది.

"మేడమ్ ! పిట్టకథలన్నీ వినడానికి బాగానే వున్నాయిగానీ - ఓసీ వాళ్లందర్నీ ఆస్తులు ఒదులుకోమని చెప్పండి - మేము రిజర్వేషన్లు ఒదులుకుంటాం !" అంతవరకూ నిశ్శబ్దంగా వున్న గీత గొంతు విప్పింది !

"అదికాదు మేడమ్.... ఆస్తులనేవి ఒక్క అగ్రకులాల వాళ్ళకే వున్నట్టూ.... బీసీ వాళ్ళెవరికీ ఆస్తులే లేనట్టూ - ఈ వితండవాద మేమిటి ? అగ్ర కులాల వాళ్ళంతా ఆస్తులున్నవారు కారు ! వెనుకబడ్డ కులాల వాళ్ళంతా ఆస్తుల్లేని వాళ్ళూ కారు ! అలాంటప్పుడు ఆస్తులు వొదులుకునేదాకా మేము రిజర్వేషన్లు వొదులుకోమంటే - మధ్యలో 'ఆస్తుల్లేని అగ్రకులాల' వాళ్ళంతా ఏం గావాలీ ?"

అడిగింది కిరణ్

"కిరణ్ చెప్పింది నిజం మేడమ్ ! ఓసీల్లో, బీసీల్లోకూడా డబ్బులేని వాళ్ళున్నారు! ఈ రిజర్వేషన్లు అనేవి కుల ప్రాతిపదికపై కాకుండా ఆర్థిక ప్రాతిపదికపై అమలు జరిపితే బావుంటుంది ! అందరికీ న్యాయం చేసినట్టువుతుంది !" అంది సుగుణ.

"అంతకన్నా - ప్రైవేట్ ఆస్తులుండకుండా- ఈ ఆస్తులన్నీ జాతీయం చేస్తే - ఈ గొడవలేవీ వుండవు కదా మేడమ్ !" సునంద సూచించింది !

"ఆస్తులు జాతీయం చేయడం అన్నది సోషలిస్ట్ దేశాల్లో తప్ప, మనదేశంలో ఇప్పట్లో సాధ్యం కాదమ్మా !" చెప్పింది అరుణ.

"మనది కూడా సోషలిస్ట్ దేశమే కదా మేడమ్ ! మన రాజ్యంగ పీఠికలో కూడా ఆ విషయం ప్రత్యేకించి పేర్కొన్నారు కదా !" సందేహం వెలిబుచ్చింది సునంద.

అరుణ చిన్నగా నవ్వి అంది : "చూడమ్మా సోషలిస్ట్ దేశాలు రెండు రకాలు ! చైనా సంపూర్ణ సోషలిస్ట్ దేశం ! మనది ప్రజాస్వామ్య సోషలిస్ట్ దేశం !"

"రెండింటికీ భేదం ఏమిటి మేడమ్?"

"సంపూర్ణ సోషలిస్ట్ దేశంలో ప్రజల ప్రైవేట్ ఆస్తులన్నీ ఒకేసారి జాతీయం చేయబడి - ఒకేరోజు దేశమంతా ఆర్థిక సమసమాజం ఏర్పడ్తుంది ! కాని ప్రజాస్వామ్య సోషలిస్ట్ దేశంలో ప్రభుత్వం దేన్ని జాతీయం చేయాలని తలపెట్టినా - అన్ని వర్గాల ప్రజల్ని మెప్పించీ - ఒప్పించీ - ప్రజాస్వామ్య పద్ధతుల్లో శాసనాలు చేయాలి ! ఒకవేళ ఆ శాసనాలు నచ్చని వాళ్ళు తమకున్న ప్రాథమిక హక్కుల ద్వారా కోర్టుకి వెళ్తూ ఉంటారు ! ఆ కోర్టు తీర్పు తమకి అనుకూలంగా వుంటే ఆ ప్రభుత్వం... ఒక అడుగు ముందుకు వేయడమో... ప్రతికూలంగా ఉంటే నాలుగు అడుగులు వెనక్కి వేయడమో... జరుగుతూ ఉంటుంది! ప్రతిపక్షాల నిరసనల మధ్య రాజ్యాంగాన్ని మార్చే ప్రయత్నాలు చేస్తూ - ఒక్కటొక్కటే జాతీయం చేస్తూ - నత్త నడకలతో - తన అంతిమ లక్ష్యమైన ఆర్థిక సమసమాజాన్ని సాధిస్తుంది." చెప్పింది అరుణ.

"అందరి ఆమోదంతో ఆర్థిక సమసమాజం ఏర్పడాలంటే - ఎన్నో ఏళ్ళు పడ్తాయి

కదా ! అప్పటిదాకా - మన ప్రజాస్వామ్య సోషలిజంలో సోషలిజం అనేది నేతి బీర కాయలో నెయ్యిలాంటిదే కదా మేడమ్?"

"కరెక్ట్‌గా వూహించావ్ ! చైనాలో లాగా మన రాజ్యాంగ నిర్మాతలు సంపూర్ణ సోషలిజం ఎన్నుకొని వుంటే... మనదేశంలో ఎప్పుడో ఆర్థిక సమసమాజం ఏర్పడి వుండేది ! కాని మన రాజ్యాంగ నిర్మాతలు ప్రజాస్వామ్య సోషలిజాన్నిష్టపడ్డారు!"

"మనకన్నా ఒక సంవత్సరం వెనుక స్వాతంత్ర్యంపొంది, మనకన్నా ఎక్కువ జనాభా వున్న చైనా - సంపూర్ణ సోషలిజాన్ని ఎన్నుకుని అభివృద్ధి పథంలో పురోగమిస్తూంటే- మనమెందుకు ప్రజాస్వామ్య సోషలిజాన్ని పట్టుకుని వేళ్లాడుతున్నాం మేడమ్ ?" అడిగింది సునంద.

"స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను ఇష్టపడే వాళ్ళూ, ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతాల్లో విశ్వాసమున్న వాళ్ళూ ప్రజాస్వామ్య సోషలిజాన్ని ఇష్టపడ్తారు ! స్వేచ్ఛా స్వాతంత్రాలు అక్కర్లేదనుకునే వాళ్లు - కొన్ని వర్గాల్ని నిర్మూలించైనా ఆర్థిక సమసమాజం ఏర్పాడాలనుకునేవాళ్లూ - సంపూర్ణసోషలిజాన్ని ఇష్టపడ్తారు !"

"అన్నట్టు - వర్గ నిర్మూలన అంటే గుర్తొ చ్చింది మేడమ్ ! మనదేశంలో నక్సలైట్ల పాత్ర ఏమిటి ? ఏ పేపర్ చూసినా - ఫలాన భూస్వామిని హత్యచేశారు ! గొడ్డళ్ళతో కాళ్లూ చేతులూ నరికారు అని రాస్తూ వుంటారు కదా ! మరి వాళ్ళు ఏం కోరుతున్నారు ?" అడిగింది కిరణ్.

"బహుశ ః వాళ్ళు చైనాలో వున్నటువంటి ఆర్థిక సమసమాజాన్ని కోరుతున్నారేమో? - అందుకే వాళ్ల శత్రువర్గానికి చెందిన భూస్వాముల్ని హతమారుస్తున్నారేమోనని నా వుద్దేశ్యం !"

"మరి ప్రజాస్వామ్య సోషలిజంలో ప్రజల ఆస్తిపాస్తులనేవి శాసనాల ద్వారా ప్రభుత్వం జాతీయం చేసుకోవాలి కదా మేడమ్ ! మరి నక్సలైట్స్... ప్రజాస్వామ్య సోషలిస్ట్ వ్యవస్థని మార్చకుండానే సంపూర్ణ సోషలిస్టు దేశాల్లోలాగా - ఆర్థిక సమ సమాజ స్థాపన కోసం దౌర్జన్య పద్ధతులకు ఎందుకు పూనుకుంటున్నారు ?'

"బహుశ ఆర్థిక సమ సమాజాన్ని ఈ ప్రజాస్వామ్య సోషలిజం ద్వారా ఇప్పట్లో సాధించలేమన్న నిస్పృహ ఆవరించి - హింసాత్మక చర్యల్తోనైనా - తమ లక్ష్యాన్ని సాధించాలనుకుంటున్నా రేమో ?" చెప్పింది అరుణ.

"అసలు ఎవరికీ సొంత ఆస్తులు వుండని సంపూర్ణ సోషలిజాన్ని నక్సలైట్లే దేశమంతటా ఒకేరోజు అమల్లోకి తీసుకొని రాగలిగితే - అప్పుడు హింసతో పనిలేకుండా - ప్రజలే స్వచ్ఛందంగా తమ ఆస్తిపాస్తుల్ని వాళ్లకి అప్పగిస్తారు కదా! అలాంటి ప్రయత్నాలేవీ చేయకుండా - తమకి తోచిన కొందర్ని చంపడం.... బస్సుల్నీ, బ్యాంకుల్నీ దగ్ధం చేయడం.... ఆ తర్వాత ఏ అడవుల్లోనో దాక్కోవడం... ఇలా ఎంతకాలం ?" అడిగింది కిరణ్.

" బహుశా: దేశమంతటా విస్తరించి - తమ కార్యకలాపాల్ని ఉధృతం చేసే

శక్తిలేక - కొన్ని ప్రాంతాల్లో తమ పట్టు సాధించాక- మిగతా ప్రాంతాలకి విస్తరించాలని వాళ్ళ ధ్యేయమై వుంటుంది ! - నయాన చెప్తే ప్రజలు వినరనీ- కొంతమంది భూస్వాముల్ని హతమార్చి - దేశంలో భయోత్పాతం కల్గిస్తే ఉన్న వాళ్లంతా లేని వాళ్ళకి తమ ఆస్తుల్ని వదిలి పారిపోతే తప్ప, ఆర్థిక సమసమాజం ఏర్పడదనీ - వాళ్ళ అభిప్రాయమై వుంటుంది !''

''అదికాదు మేడమ్ ! ఆస్తి సంపాదించడానికి స్వేచ్ఛ వున్న వ్యవస్థలో - ప్రతి వాడూ సంపాదించడానికే ప్రయత్నిస్తాడు! కొందరి సంపాదనలో శ్రమశక్తీ వుండ వచ్చు! అసలు ఆస్తి సంపాదనకే అవకాశం లేని ఆర్థిక సమసమాజమే వాళ్ళలక్ష్యమైతే - వాళ్ళు అజ్ఞాతంగా వుండకుండా - ప్రజల మధ్యకి రావాలి ! తమ సిద్ధాంతాల్నీ, లక్ష్యాలనూ ప్రచారం చేయాలి ! తమ 'పార్టీ నొకటి ఏర్పాటుచేసి - తమ మానిఫెస్టో ప్రకటించి - మన ఓటర్లని మెప్పించి - ఎన్నికల్లో గెలిచి - సంపూర్ణ సోషలిజాన్ని స్థాపించాలి ! రాచమార్గం వుండగా - వాళ్ళు కోరి, ఈ ముళ్ల దారిన ఎందుకు వెళ్తున్నట్టు.. నాకేం అర్థం కావడం లేదు!''

''బహుశ: ఎన్నికల్లో అన్ని వర్గాలను ఆకట్టుకోవడం సులభం కాదనీ - అందర్నీ కన్విన్స్ చేయడం కష్టమనీ - ఆ పనుల వల్ల ఆర్థిక సమ సమాజస్థాపన యింకా ఆలస్యమవుతుందనీ వాళ్ళ అభిప్రాయమై వుంటుంది ?'' చెప్పింది అరుణ.

''ఆ మాట నేనొప్పుకోను మేడమ్ ! ఓటు వేసే వాళ్లలో వుండేది మెజార్టీ పేద ప్రజలే ! బీదా బిక్కీ అధిక సంఖ్యలో ఉన్న మన దేశంలో - తమ సిద్ధాంతాల్తో ఓటర్లని కన్విన్స్ చేయడం నక్సలైట్స్‌కి తలుచుకుంటే అసాధ్యమేమీ కాదు ! ఓటర్ల అభిప్రాయాలు రిజిడ్‌వే అయితే - వాళ్ళు కాం గ్రెస్‌ని కాదని జనతాకీ, జనతాని కాదని కాంగ్రెస్‌కీ - కాంగ్రెస్‌ని కాదని తెలుగుదేశంకీ - తెలుగు దేశాన్ని కాదని కాంగ్రెస్‌కీ పట్టం గట్టేవాళ్ళు కాదు ! మెజార్టీ ప్రజలు నిరక్షరాస్యులైనా ఓటు విలువ తెలిసినవాళ్ళు ! ఓటుద్వారా తమకి నచ్చని ప్రభుత్వాలను మట్టి కరిపిస్తున్నవాళ్ళు!''

''ఆ - అన్నట్టు ఓటు వేయడం అంటే గుర్తొచ్చింది మేడమ్ ! కొంతమంది నక్సలైట్లు - ఎన్నికలని బహిష్కరించాలనీ - ఓటు వేస్తే చెయ్యి నరికేస్తామని కరపత్రాలు పంచుతున్నారు ! ప్రజాస్వామ్య సోషలిస్ట్ వ్యవస్థలో - ప్రజలందరికీ ఓటు హక్కు వుందికదా ! ఏదో ఒక ప్రాంతంలో కొంత మంది వాళ్ళకి జడిసి - ఓట్లేయనంతమాత్రాన - జరిగే ఎన్నికలు జరగకుండా పోతాయా ? ఆ మాత్రానికి - ఈ వ్యవస్థని మార్చడానికి వాళ్లు ప్రయత్నించకుండానే - నక్సలైట్లు ప్రజల్ని తమ హక్కుల్ని వినియోగించుకోవద్దని బెదిరించడం ఎంతవరకు సమంజసం?'' అడిగింది కిరణ్.

''అంతేకాదు కిరణ్ ! ఈ నక్సలైట్లంతా పేదాగొప్పా భేదాలుండని ఆర్థిక సమ సమాజాన్ని కోరుతున్నామని చెప్తూ వుంటారు కదా ! మరి కొండపల్లి సీతారామయ్య హాస్పిటల్ నుండి తప్పించుకునే ప్రయత్నంలో - పాపం కూటికోసం పనిచేసే

ఒక పోలీస్ జవాన్ని చంపడం నైతికంగా ఎంతవరకు సమర్థనీయం అంటావ్ ?" అడిగింది సునంద.

"చూడండి మేడమ్ ! మీరు.... కిరణ్, సునందలు అడిగే ప్రశ్నలకి సమాధానాలు చెప్పకుండా దాటేస్తూ పరోక్షంగా వాళ్లమాటల్ని సపోర్టు చేస్తున్నారు ! నక్సలైట్లని విమర్శించేంత ధైర్యం వచ్చిందా వాళ్లకి ? తను నమ్మిన సిద్ధాంతం కోసం - అండర్‌గ్రౌండ్‌లో వుంటూ వర్గభేదాలుండని ఆర్థికసమాజం కోసం పాటు పడ్తోన్న మహోన్నత వ్యక్తి కొండపల్లి సీతారామయ్య! ఆయన నేతృత్వంలో వుంటూ - ఆయన అనుచరులే ఆయన కన్న కలల్ని నిజం చేయాలని - ఆయన్ని హాస్పిటల్ నుండి తప్పించారు. అధిక సంఖ్యాకులైన ప్రజలకి మేలు జరిగే కార్యకలాపాలు చేపట్టినప్పుడు అందులో కొందరు అమాయకులు బలి అయినా బాధ పడక్కర్లేదు!" అంది కవిత.

"ఆ మాట నేనొప్పుకోను మేడమ్ ! తీవ్రవాద సిద్ధాంతాల్ని నరనరాన జీర్ణించుకున్న నక్సలైట్లు తమ లక్ష్యసాధనలో బలి కావచ్చుగానీ - ఆ సిద్ధాంతాలపట్ల ఏమాత్రం అవగాహనలేని అమాయకులు బలైతే అంతకన్నా ఘోరం మరోటిలేదు! సీతారామయ్య లక్ష్యం పేద ప్రజల ఉద్ధరణే అయితే ఆ రోజు తను తప్పించు కోవడానికి, తనకి కాపలావున్న జవాన్ని పనిగట్టుకొని చంపనక్కర్లేదు ! ఏ కాళ్లేతులో కట్టేసి తప్పించుకోవచ్చు !" అంది కిరణ్.

"అయినా... శ్రమశక్తిని నిర్వీర్యం చేసి- సోమరితనాన్నిపెంచే సోషలిజం వల్ల తమ దేశాల్లో అభివృద్ధి ఎంతగా కుంటుబడిందో గమనించి - రష్యాలాంటి సోషలిస్ట్ దేశాలన్నీ ఒక్కటొక్కటే - సోషలిజానికి గుడ్ బై చెప్పి - ప్రజాస్వామ్యానికి స్వాగతం పలుకుతూంటే - మన నక్సలైట్ సోదరులు అవసాన దశలోవున్న కమ్యూనిజానికి అమృతం పోయాలని హైరాన పడటం - అత్యాశకాదా ?" అడిగింది సునంద.

"పైగా దేశంలో - భయోత్పాతం కల్పిస్తే - ఏ ప్రభుత్వమైనా చూస్తూ వూర్కోదు కదా! ప్రజల ప్రాణ రక్షణకి పోలీసుల్ని పంపిస్తుంది ! ఆ తర్వాత మనం చూసేది కూటి కోసం వుద్యోగం చేసే పోలేసులకీ - నక్సలైట్ల కీ మధ్య జరిగే పోరాటాలూ... ఎన్‌కౌంటర్లు! మధ్యలో బలి అయ్యేదెవరు ? లక్ష్య సాధనలో నక్సలైట్లు ! విధి నిర్వహణలో పోలీసులు! దోపిడీ వ్యవస్థ మాత్రం నిరాటంకంగా వర్ధిల్లుతూనే వుంటుంది !" అంది విమల.

"పాపం ! నాకు నక్సలైట్ల విషయాల్లో- కులమత సంఘర్షణ సమయాల్లో పోలీసుల్ని చూస్తే జాలేస్తుంది ! కరవమంటే కప్పకు కోపం ! విడువమంటే పాముకి కోపం అన్నట్టు - నక్సలైట్లని పట్టు కోకపోతే - ప్రభుత్వాన్నుండి అక్షింతలు ! పట్టు కుంటే ప్రాణాల మీద ఆశ ఒదులు కోవడం! ఉరుమురిమి మంగలం మీద పడ్డట్టు- ఏ చిన్న కారణానికో - ఏ ప్రాంతాలల్లోనైనా శాంతి భద్రతలకు భంగం వాటిల్లితే, అక్కడ వెంటనే మామూలు పరిస్థితులు పునరుద్ధ రించకపోతే - అటు

ప్రభుత్వం;- శాంతి భద్రతలు నెల కొల్పడంలో ఆలస్యం అయితే... ఇటు ప్రతిపక్షాల వాళ్ళూ; అందులో సఫలమైతే మరోవైపు నక్సలైట్లూ; విరుచుకుపడేదీ - విమర్శించేదీ వాళ్లనే ! వాళ్ళ ఉద్యోగమే ఓ కత్తిమీద సాము !'' అంది సునంద.

''ఏమిటోయ్ సునందా ! పోలీసోల్లని తెగ సైడ్ చేస్తున్నావ్ ! లాకప్ మరణాలు- పోలీసులు చేసే మానభంగాలూ పేపర్లలో చదవడం లేదా ?''

''పాపం ! ఆవిడకి పేపర్ చదవడం అలవాటు లేనట్టుంది !'' ఎగతాళిగా అంది ఎలిజబెత్.

''పోలీసుల్లో కొందరు దుర్మార్గులున్నంత మాత్రాన, అందరూ అలాంటి వాళ్ళేనా? ఏదైనా కాలేజీలో ఎవరైనా రేప్ చేయబడ్డారూ అంటే, అన్ని కాలేజీల్లోనూ అలాగే జరుగుతోందనా ? పోలీస్‌స్టేషన్లో మాన భంగం లాంటి జోకులు నా దృష్టిలో వెకిలివీ - ప్రెజుడిస్ పెంచేవీ - అంతే!'' అంది సునంద.

''అది కాదోయ్ ! ఈ మధ్య తగ్గింది గానీ నాకీ పౌర హక్కుల సంఘాల తీరు తెన్నులు తమాషాగా వుంటాయ్ ! పోలీసులు నక్సలైట్లని చంపితే - పోలోమని బయల్దేరే వీళ్ళు - నక్సలైట్లు పోలీసుల్ని చంపితే కిక్కురుమనరెందుకూ ?''

''పాపం ! వాళ్ళ దృష్టిలో - నక్సలైట్లే పౌరులుగానీ - పోలీసులు కాదేమో లేవే!''

''అయినా ప్రాథమిక హక్కులకి విలువ ఇవ్వని నక్సలైట్లని పౌరహక్కుల పేరుతో వీళ్ళు రక్షించాలనుకోవడం హిపోక్రసీ కాదా?''

''ఇంకో సంగతి మరిచావ్ ! పోలీసులకీ - నక్సలైట్లకీ మధ్య నలిగిపోయే సామాన్య ప్రజానీకం ! వాళ్ళ పరిస్థితి మరీ హారిబుల్ గా వుంది గ్రామాల్లో !'' గుర్తు చేసింది సునంద.

''అవును మేడమ్ ! ఆ నక్సలైట్ల ఆచూకీ తెలుసుకోవడం పోలీసుల బాధ్యతగాబట్టి - వాళ్ళు తమకి అనుమానం వున్న వాళ్ళందర్నీ బెదిరిస్తారు ! హింసిస్తారు ! వాళ్ళ దెబ్బలకి తట్టుకోలేకో - వాళ్ళ పద్ధతులు నచ్చకో వాళ్ళ ఆచూకీని చెప్పే సామాన్య జనాన్ని - నక్సలైట్లు చిత్రవధ చేస్తారు. అసలు అన్నింటికన్నా విచిత్రమైన విషయం ఏమిటంటే - పోలీసులూ - నక్సలైట్ల మధ్య నలిగిపోయే అమాయక ప్రజలపై బోల్డు సానుభూతి కురిపించేరాతలూ - గద్దె మీదున్న ప్రభుత్వాల్ని ఇరకాటంలో పెట్టడమూ తప్ప - పత్రికా స్వాతంత్ర్యం అంటూ గొంతు చించుకునే పత్రికాధిపతులు ఈ విషయంలో స్వేచ్ఛగా ఎందుకు తమ నోరు విప్పరు?'' అడిగింది కిరణ్.

''పాపం ! వాళ్లకి కావల్సిన స్వేచ్ఛంతా ప్రభుత్వాన్నో, రాజకీయ నాయకుల్నో, ఆఫీసర్లనో - బ్యాంక్‌నో - కాలేజీనో - విమర్శించడానికే అయివుంటుంది'' అంది సునంద.

''అంతే మరీ ! లేకపోతే - ఎక్కడ ఎవరు ఎవర్ని చంపారో ఆ న్యూస్ వేసి - ప్రజల్ని హడల గొట్టడం తప్ప - ఈ సమస్యకు పరిష్కారమేమిటో - ఈ విషయంలో

ప్రజాభిప్రాయమేమిటో - బ్యాంకుల్ని, బస్సుల్నీ, ఆఫీసుల్నీ దగ్ధం చేయడం ద్వారా - సామాన్య ప్రజానీకం ఎలాంటి ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారో తమ ఎడిటోరియల్స్ ద్వారా ప్రజల్ని ఎందుకు ఎజుకేట్ చేయరు ?'' అంది విజయ.

''సరి సరి ! రామాయణంలో పిడకల వేటలా - ఇప్పుడు పత్రికల వాళ్ల గొడ వెందుగ్గానీ - మాది మరో డౌట్ మేడమ్ ! సంపూర్ణ సోషలిస్ట్ దేశాల్లో అందరికీ తిండీ బట్టా ఉద్యోగం దొరికి - ఆర్థిక సమసమాజం ఏర్పడ్తుంది కదా ! మరి మన రాజ్యాంగ నిర్మాతలు ఎందుకు దాన్ని ఒదులుకుని ఈ ప్రజాస్వామ్య సోషలిజం వైపు ఆకర్షితులయ్యారు ?'' అడిగింది కిరణ్.

''సంపూర్ణ సోషలిస్ట్ దేశాల్లో తిండీ బట్టా దొరుకుతుందే తప్ప - ప్రజలకి ప్రభుత్వంపై తమ అసంతృప్తిని ప్రకటించుకునే స్వేచ్ఛ వుండదు ! దాదాపు రెండొందల సంవత్సరాల పాటు బ్రిటిష్ వాళ్ళ పాలనని ఎండగట్టగలిగిన మనం- స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక - మనమెన్నుకున్న ప్రతినిధులని ఎండగట్టే స్వేచ్ఛని- ఒక్కసారిగా త్యాగం చేయడం ఇష్టంలేక అయివుంటుంది !'' చెప్పింది అరుణ.

క్లాసు గొల్లుమంది.

''అయితే - మన వాళ్లు స్వేచ్ఛలేని ఆర్థిక సమానత్వంకన్నా ఆర్థిక సమానత్వం లేని స్వేచ్ఛని ఇష్టపడ్డారంటారు ! అలాంటప్పుడు మనదేశంలో ఆర్థిక సమానత్వం- ఇక ఎప్పటికీ రాదన్నమాట!'' దిగులుగా ముఖం పెట్టింది దీప్తి.

''చూడమ్మా - ఆర్థిక సమానత్వం అనేది ఒక అందమైన భవనం ! సంపూర్ణ సోషలిజం ఎన్నుకుని చైనావాళ్లు ఆ బిల్డింగ్‌ని ఒక్క రోజులో కట్టుకుంటే - ప్రజాస్వామ్య సోషలిజాన్ని ఎన్నుకుని ఈ నలభై సంవత్సరాల్లో కేవలం బిల్డింగ్ బ్లూ ప్రింట్‌ని మాత్రమే మనం తయారు చేసుకున్నాం ! నిర్మాణం ఇప్పుడిప్పుడే మొదలౌతోంది ! ఈ భవనం పూర్తిచేయడానికి కులమతాల నిర్మూలన పునాది! ఆస్తులు వొదులు కోవడం అన్నది పై కప్పు ! పునాదే మొదలెట్టని వ్యవస్థలో - పై కప్పుగురించి మాట్లాడం- ఉట్టికి ఎగరలేనమ్మ తాటిచెట్టుకి ఎగిరినట్టు కాదా? దేశం ఒకవైపు కుల, మత, భాషా, ప్రాంతీయ సంఘర్షణల్తో, స్త్రీ పురుష అస మానతల్తో అట్టుడికి పోతూ - సాంఘిక సమానత్వమే సాధించలేకుండా ఉంటే - ఆర్థిక సమానత్వం గురించి మాట్లాడ్డం అసందర్భమే అవుతుంది!'' వివరించింది అరుణ.

''అంటే - మీరు రిజర్వేషన్లు వ్యతిరేకిస్తున్నారన్న మాటే కదా ! చూడబోతే మీరు నవ సంఘర్షణ సమితి వాళ్ళకు మద్దతిస్తున్నట్టున్నారు ! మీరు అనవసరంగా మా ఉద్యమాల్లో తలదూర్చకండి !'' ఆవేశంతో ముక్కుపుటాలు ఎగిరెగిరి పడ్తున్నాయి అరుంధతికి.

''ఆవిడని - స్టూడెంట్స్‌గా - మాకున్న డౌట్స్ అడుగుతున్నాం ! ఆవిడకి తెలిసిన సమాధానాలేవో చెప్తున్నారు ! అంతే ! ఇందులో ఎవరూ ఎవర్నీ బెదిరించాల్సిన

అవసరంలేదు !'' కస్సుమంది కరుణ.

''అయితే మేడమ్ ! సమ సంగ్రామ పరిషత్ తరపున మాదో ప్రశ్న ! ఈ ఓసీ వాళ్లలో మెరిట్ లేని వాళ్ళంతా డొనేషన్లతో సీట్లు సంపాదించుకుంటే లేని తప్పు... బీసీ వాళ్ళలో మెరిట్‌లేని వాళ్ళంతా రిజర్వేషన్లతో సీట్ సంపాదించుకుంటే తప్పొచ్చిందా ? దీనికి సమాధానం చెప్పండి !'' అడిగింది కమల.

''చూడు కమలా ! మెరిట్ లేని వాళ్లు డోనేషన్లతో సీటు సంపాదించడం ఎంత తప్పో - రిజర్వేషన్లతో సీటు సంపాదించడం కూడా అంతే తప్పు నా దృష్టిలో ! ఒక తప్పుని ఉదాహరణగా తీసుకుని - ఇంకో తప్పుని సమర్థించుకోవడం సమంజసం కాదు కదా ! విజ్ఞులైన వాళ్లు ఆ తప్పునీ ఖండించాలి ! ఈ తప్పునీ ఖండించాలి ! మెరిట్‌కే పట్టం కట్టాలి ! అప్పుడే తన మేధస్సు పెంచుకోవడానికి శ్రమిస్తుంది యువతరం ! దేశం బాగుపడ్తుంది !'' చెప్పింది అరుణ.

''మేడమ్... అగ్రకులాల వాళ్లలో - అందరూ పెద్ద తెలివైనవాళ్లే ఉన్నట్లూ - నిన్నంతా రాగిణి మా అన్నయ్యని 'రిజర్వేషన్ల డాక్టర్ - రిజర్వేషన్ల డాక్టర్' అని ఒకటే ఎద్దేవా చేసింది ! అది తప్పుకాదా ?'' కమల అందుకుంది.''

''అమ్మయ్య ! అలారా దారికి ! మేడమ్, వాళ్ళన్నయ్యేదో మెరిట్‌లో సీట్ సంపాదించినట్టు - మా అక్కయ్యని 'డొనేషన్ల డాక్టర్' అని కమల నన్ను వెక్కిరిస్తే- నేను వాళ్లన్నయ్యని 'రిజర్వేషన్ల డాక్టర్' అని వెక్కిరించాను. ఇందులో తప్పేం వుందీ?' అంటూ రాగం తీసింది రాగిణి.

''చూడమ్మా ! ఆ మధ్య మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డొనేషన్లు రద్దుచేసింది ! అప్పుడు ఎవరూ ఆందోళన చేయలేదు! ఎందుకూ ? అది ఏరకంగా చూసినా నైతికంగా సమర్థనీయం ఎలా కాదో - కులం చెప్పుకుని సంపాదించే సీట్లుకూడా నైతికంగా అంతే సమర్థనీయం కాదన్న విషయం అన్ని విద్యార్థి సంఘాలు గ్రహించా ల్సిన విషయం ! డొనేషన్లు రద్దుచేయడం న్యాయమైనపుడు, రిజర్వేషన్లు రద్దు చేయడం అన్యాయమెలా అవుతుంది. పళ్లూడగొట్టుకోవడానికి ఏ రాయి అయితేనేం ? ఒకడు డబ్బుతో అర్హత సంపాదిస్తాడు ! రెండోవాడు కులంతో అర్హత సంపాదిస్తాడు ! అంతే ! అందుకని డొనేషన్లని ఎలా రద్దు చేశారో - రిజర్వేషన్లనీ అలాగే రద్దు చేయాలని నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం !'' చెప్పింది అరుణ.

''అవునవునూ - అలాగే చేయాలి ! లేకపోతే కులంతో సీట్లు దొరికే అవకాశం కొన్ని కులాలకి కల్గించినపుడు - డబ్బుతో సీట్లు దొరికే అవకాశాన్ని మాత్రం ఎవరైనా ఎందుకు హరించాలి ? మన రాజ్యాంగం ప్రకారంగా పౌరులందరికీ 'సమానా వకాశాలు' కల్పించబడాలి కదా !'' అంది కమల వ్యంగ్యంగా...

గంట కొట్టారు ! పీరియడ్ అయిపోయింది ! అరుణ టేబుల్ మీదున్న బుక్స్ సర్దుకుంది !

''మేడమ్ ! చివరగా మాదో ప్రశ్న ! స్వాతంత్ర్యం రాకముందు మనదేశం ఎలా

వుందో - ఇప్పటికీ అలాగే వుందనీ - ఏ ప్రగతీ సాధించలేదనీ విమర్శిస్తూ వుంటారు కదా ! మీరు ఆ రోజులూ చూశారు - ఈ రోజులూ చూస్తున్నారు ? అలాంటి విమర్శల పట్ల మీ వుద్దేశ్యం ఏమిటి ?''

అరుణ నవ్వి అంది : ''అప్పట్లో సిటీల్లో, పట్టణాల్లో తప్ప... కరెంట్ వుండేది కాదు! ఇప్పుడు ప్రతి పల్లెటూరికీ ఆ సౌకర్యం వుంది! రోడ్లమీద ఒకటీ అరా వాహనాలు కన్పించేవి ! సైకిల్ మోటర్స్ వున్నవాళ్ళు అందరి దృష్టిలో పెద్ద హీరోలు! ఫోన్, సినిమాల్లో తప్ప ఎవరూ చేసేవాళ్ళు కారు! ఒక్కరైలు మార్గాలు తప్ప, మిగతా రవాణా సౌకర్యాలు ఎంతో అభివృద్ధి చెం దాయి ! పోచంపాడ్, నాగార్జున సాగర్, తదితర ప్రాజెక్టులవల్ల కరీంనగర్‌లాంటి జిల్లాలో ఎన్నో బంజరుభూములు పంట పొలాలుగా మారిపోయాయి ! తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో తప్ప హైస్కూల్ వుండేది కాదు! కాని ఇప్పుడు ఎన్నో పల్లెటూళ్ళకీ హైస్కూల్స్ వున్నాయి ! మధ్య తరగతి జీవన ప్రమాణం పెరిగింది ! వాళ్ళలో చాలామంది టీవీలు, ఫ్రిజ్‌లూ, స్కూటర్లూ, కార్లూ కొనుక్కోగలుగుతున్నారు. లోన్స్‌తో సొంతిళ్లు కట్టుకుంటున్నారు! అభివృద్ధి లేకేం - బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధి వుంది! ఎటొచ్చీ - ఇంత అభివృద్ధినీ అంతకంతకీ పెరిగిపోతోన్న జనాభా ఎప్పటికప్పుడూ మింగేస్తోంది !''

''అంటే - మన దేశంలో ఇప్పుడు సమస్యలేవీ లేవనా మీ వుద్దేశ్యం ?''

''దేశం అభివృద్ధి సాధించింది అన్నానే గానీ - దేశంలో సమస్యల్లేవని నేను అన్లేదే! స్వాతంత్ర్యం రాకముందు మన దేశంలో ఏ సమస్యలున్నాయో - ఇప్పటికీ అవే వున్నాయి ! అప్పటికీ - ఇప్పటికీ కార్చిచ్చులా రగుల్తోన్న సమస్య - మత సంఘర్షణలు ! ఇప్పటి కొత్త సమస్యలు - టెర్రరిజం, వేర్పాటువాదం - కుల సంఘర్షణలు!''

''అయితే ఈ పరిస్థితులు ఇలా కొనసాగాల్సిందేనా మేడమ్ ?''

''చూడమ్మా - స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక - ఈ నలభైయేళ్ళ మనదేశ చరిత్ర గమనిస్తే- మనకి పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వం పనికిరాదని స్పష్టమవుతోంది! ప్రజాస్వామ్యాన్ని అంటిపెట్టుకుని ప్రయోగాత్మకంగా అమెరికాలోలాగా - అధ్యక్ష తరహా పాలనకి స్వాగతం పలకడమో... వర్తమాన కాల పరిస్థితుల కనుగుణంగా రాజ్యాంగాన్ని సమూలంగా మార్చుకోవడమో.... ఏదో ఒకటి చేసే సమయం ఆసన్నమైంది ! అన్నిటికన్నా ముందు మనదేశంలో ఎవరిదేకులమో - ఏ మతమో తెలీని పరిస్థితులు ఏర్పడాలి ! మీ యువత నడుం బిగించి - ఏకతాటిపై నడిస్తే తప్ప, పరిస్థితులు చక్కబడవ్! టైమ్ అయిపోయింది! బయట హిస్టరీ లెక్చరర్ వెయిట్ చేస్తున్నట్టున్నారు ! నేను ఇన్నాళ్ళూ పనిచేసిన కాలేజీలోని అమ్మాయిలంతా ఎప్పుడూ చీరెలూ... నగలూ.. సినిమాలూ... సీరియల్ నవలలూ... ఫ్యాషన్లూ తప్ప రాజకీయాల గురించి చర్చించడం నేనెప్పుడూ విన్లేదు. మీలో కన్పిస్తోన్న రాజకీయ పరిజ్ఞానం... నాకు ఆశ్చర్యాన్నీ... ఆనందాన్నీ కల్గిస్తోంది! మీ క్లాస్ నాకు

కొత్తయినా... మీతో చర్చ... నాకు ఓ నూతనోత్తేజాన్నీ, స్ఫూర్తినీ కల్గిస్తోంది.'' అంటూ క్లాసురూం లోంచి బయటకి వెళ్ళిపోయింది అరుణ.

ఆ తర్వాత వారం రోజుల్లో అరుణకి వరుసగా అయిదు లేఖలు అందాయి !

''ప్రభుత్వ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా క్లాసులో పాఠాలు చెప్తున్నందుకు ఎందుకు సంజాయిషీ ఇచ్చుకోకూడదో చెప్పాల''ంటూ ప్రభుత్వ అధికారుల నుండి మెమో!

''నక్సలైట్ల భావాలని అరుణ విద్యార్థినుల్లో ప్రచారం చేస్తోంది - దానిపై సమగ్ర విచారాణ జరపాలి'' అని ఏ.బీ.వీ.పీ ఆరోపణ.

'నీ ఉద్యోగమేదో నువ్వు చేసుకోకుండా- రిజర్వేషన్లకి వ్యతిరేకంగా విద్యార్థినులకు ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలు ఇస్తున్నావని తెలిసింది - ఇక నోరు విప్పితే నోట్లో నాలుక ఉండదు'' అని... బీసీల తాఖీదు !

''మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటికీ డొనేషన్లు రద్దు చేశారు ! నీ ఉపన్యాసాల హోరుతో పక్క రాష్ట్రాల్లో కూడా ఈ డొనేషన్లు రద్దు చేయించేలా వున్నావ్ ! ఒళ్లు దగ్గర పెట్టుకో!'' అని డబ్బున్న ఓసీల వార్నింగ్!

''నాల్గోడల మధ్య పాఠాలు చెప్పడం తప్ప, బయట ప్రపంచం చూడని నువ్వు- ఎండనకా - వాననకా - రాళ్ళల్లో, రప్పల్లో పేద ప్రజల కోసం పాటుపడే మా గురించి చర్చించి విద్యార్థి సంఘనాయకులైన కిరణ్‌తో మాకు నీతులు చెప్పించే సాహసం చేస్తావా - చూడూ నీకేం గతి పడ్తుందో?'' అని నక్సలైట్ల నుండి బెదిరింపు!

అరుణ నవ్వుకుంది !

ఆ మర్నాడు....

మహిళా కళాశాల పొలిటికల్ సైన్స్ లెక్చరర్ అరుణ దారుణ హత్యకి గురైందనీ- పోలీసులు దర్యాప్తు జరుపుతున్నారనీ - పట్టణంలో భీతావాహం నెలకొందనీ - పేపర్లో ఓ సంచలన వార్త!

అన్ని గ్రూపుల్లోని విద్యార్థినులు ఒకర్నొకరు అనుమానంగా చూసుకున్నారు !

సంతాప సభలో...

మొక్కుబడిగా కొందరు...

భక్తిగా కొందరు...

భయంగా కొందరు...

అరుణని ప్రశంసిస్తూ ప్రసంగించారు!

కాని - దేశ సమకాలీన పరిస్థితులపై అరుణ చేసిన విశ్లేషణకి - స్పందించిన కొందరు విద్యార్థినులు మాత్రం - సంతాప సభలో - ఏమీ మాట్లాడకుండా అన్యమనస్కంగా వున్నారు ! ఎవరి మాటలూ పట్టించుకోకుండా తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నారు.

అవునూ - ఆ రోజు అరుణ మేడమ్ - మనది 'ప్రజాస్వామిక సోషలిజం'

అంటే 'సమానత్వంలేని స్వేచ్ఛ' అన్నారు. కానీ తన మనసులోని భావాలు స్వేచ్ఛగా వెల్లడించినందుకే ఆవిడ హత్యచేయబడ్డారూ అంటే... మనదేశంలో వున్నది నిజానికి **'సమానత్వం లేని సేచ్ఛ కాదు! స్వేచ్ఛలేని... సమానత్వంలేని... అరాచకత్వం ! స్వేచ్ఛపేర జనించిన విశృంఖలత్వం !'** అసలు ఈ అరాచకత్వం మనదేశంలో ఇలా కొనసాగుతున్నంత కాలం... తాము ఏ స్వేచ్ఛనీ- ఏ సమానత్వాన్నీ అనుభవించ లేరు!

వాళ్లు ఆలోచిస్తూనే ఉన్నారు ! కొన్ని గంటల తర్వాత ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు!

మరుక్షణం - ఏబీవీపీ - పీడియస్యూ - రాడికల్స్ - నవ సంఘర్షణ సమితి - సమ సంగ్రామ పరిషత్, ఎన్నెస్యూఐ, తెలుగు యువత - తదితర విద్యార్థి సంఘాలు... తమ సభ్యత్వానికి మూకుమ్మడిగా రాజీనామాలు సమర్పించారు.

ఆ రోజు క్లాస్‌లోంచి బయటకు వెళ్తూ... అరుణ మేడమ్ చెప్పిన హితవు గుర్తొచ్చి- ఆ లక్ష్య సాధనకై... ఉడతా భక్తిగా తమ వంతు కర్తవ్యం నెరవేర్చు కోవడానికి - ఒక 'సంఘటిత శక్తి'గా రూపుదిద్దుకోవడానికి !

❋ ❋ ❋ ❋ ❋

ఆంధ్రభూమి మంత్లీ
19-10-1989 సంచికలో
ప్రచురితం.

అంకితం

ఉగ్రవాద హింసాగ్నిలో కాలి నుసై అసువులుబాసిన అమాయకులకు.....

బాధాతప్త హృదయంతో....

—

1-11-2005